

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: ministry@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від _____ № _____

На № _____ від _____

Керівникам вищих навчальних закладів

Щодо організації фізичного
виховання у вищих навчальних закладах

На виконання Закону України «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», а також зважаючи на чисельні звернення представників вищих навчальних закладів, громадських організацій та спортивної громадськості щодо стану викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах Міністерство, за результатами роботи міжвідомчої робочої групи, надає відповідні рекомендації згідно з додатком.

Інформуємо, що з метою забезпечення належного рівня фізичного виховання у вищих навчальних закладах Міністерством освіти і науки буде внесено зміни до Типової форми контракту з керівником державного вищого навчального закладу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2014 року № 726, які передбачатимуть запровадження персональної відповідальності за забезпечення, розвиток та модернізацію фізичного виховання студентів, а також підготовку та оприлюднення щорічного звіту про стан фізичного виховання та спорту в навчальному закладі.

Крім цього, по завершенню формування Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України на її розгляд буде внесено питання про перелік загальних компетентностей рухової активності для здобувачів вищої освіти різних ступенів.

Міністерством також буде унормовано питання віднесення до педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників кафедр фізичного виховання проведення ними занять з різноманітних форм залучення студентів до спеціально організованої рухової активності.

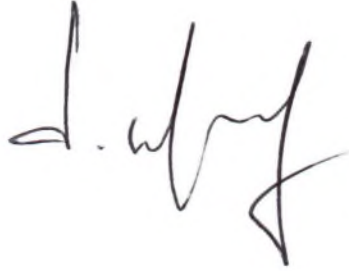
Підготовка нормативно-правового акта щодо безпечної організації різних моделей та форм фізичного виховання у вищих навчальних закладах буде покладено на Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України.

Позитивний досвід модернізації фізичного виховання вищих навчальних закладів з метою поширення кращої освітньої практики буде висвітлюватися на офіційному Веб-сайті Міністерства.

Додаток: на 2 арк.

Міністр

С. М. Квіт

Додаток
до листа Міністерства освіти і науки України
від 25.09.2015 № 1/9-454

Рекомендації
щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах

З метою забезпечення викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах на належному рівні можуть бути запропоновані такі базові моделі для вирішення цього питання (без претензії на вичерпність) або різні форми їх поєднання:

1. Секційна. Створення широкої мережі як спеціалізованих спортивних, так і загальнооздоровчих секцій, гуртків, клубів, які працюють за фіксованим розкладом у вільний від основних навчальних занять час (наприклад, у другу зміну для студентів, які мають навчальні заняття в першій половині дня).

2. Професійно орієнтована. Розроблення низки комплексних програм з фізичного виховання, які прямо орієнтовані на особливості майбутньої професії (вчитель, лікар, офісний працівник, програміст тощо). Альтернативними варіантами відвідування таких програм можуть бути суто спортивні секції, військово-прикладні секції (з орієнтуванням як юнаків, так і дівчат на досягнення вимог до вступу на програми військової підготовки), військово-медична підготовка з елементами загальнофізичної підготовки.

3. Традиційна. Збереження фізичного виховання в якості обов'язкової дисципліни з нарахуванням за неї кредитів, виставленням заліків та включенням до розкладу занять з наданням студентам можливості як відвідувати заняття з групою, так і займатись індивідуально в спортивних секціях та оздоровчих гуртках, клубах, програмах тощо на їх вибір.

4. Індивідуальна. Закріплення за кожним студентом працівника кафедри фізичного виховання чи іншого спеціалізованого підрозділу, який виконує роль тьютора з питань оздоровлення та фізичного розвитку, рекомендує певні види фізичної активності (як організовані, так і самостійні), розробляє індивідуальну програму фізичного розвитку, у т.ч. спортивні та оздоровчі секції, гуртки, клуби, а можливо і лекторії зі збереження здоров'я, планування родини тощо. Дві-три обов'язкові зустрічі з студентом впродовж навчального року дозволять більш м'яко мотивувати студента до фізичної активності.

Вищі навчальні заклади можуть застосовувати різного роду стимули. для активної участі студентів денної форми навчання. Зокрема:

1. Рейтинг. Врахування спортивної активності в рейтинговому оцінюванні освітніх, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу, яке має проводитись відповідно до статті 32 Закону.

2. Стимул. Визначення вимоги фізкультурно-спортивної активності як обов'язкової чи дуже пріоритетної для висування студентів для участі в програмах академічної мобільності та доступу до обмежених ресурсів навчального закладу, надання знижок в оплаті додаткових освітніх послуг.

3. Змагання. У разі розширення спектру університетських спортивних змагань (на рівнях країни, регіону, міста, вищого навчального закладу, факультету, інституту, студентського містечка тощо) постане можливість мотивувати більше студентів до регулярної організованої фізичної активності. Зазначені заходи можуть бути підтримані органами студентського самоврядування у самих різних формах, включаючи матеріальне стимулювання переможців.

4. Сертифікати та кваліфікації. Фіксація успіхів студентів у заняттях фізичною культурою та спортом шляхом видачі відповідних сертифікатів про досягнення, а в більш просунутих випадках присвоєння додаткової кваліфікації із записом у додаток до диплома, навіть видача вищим навчальним закладом диплома власного зразка про додаткову фізкультурно-спортивну або прикладну кваліфікацію (тренери та судді аматорських змагань, парамедики тощо) за умови виконання відповідних офіційних вимог з видів спорту.

5. Медійна підтримка, яка може формувати культуру фізичної активності, ставлення до власного тіла та формування фізичного здоров'я, рекламувати успіхи студентів-спортсменів на змаганнях усіх рівнів тощо.

Проведення секційних занять з фізичного виховання повинно враховуватись в основних видах навчальної роботи та обліковуватись відповідно до Норм навчальної роботи.

Після формування науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України на її розгляд буде внесено питання про перелік загальних компетентностей для здобувачів вищої освіти різних ступенів. Міністерство освіти і науки підтримує пропозиції підготовлені Національним університетом фізичного виховання і спорту України. Зокрема, щодо того, що однією з таких компетентностей може бути здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, формування здоров'я людини. Відповідно до зазначеної компетентності у стандартах вищої освіти в нормативному змісті освіти можуть бути сформульовані такі результати навчання: знання закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування здоров'я; вміння виконувати визначені види рухових дій для занять масовим спортом, оздоровчим фітнесом та фізичною рекреацією; здатність до дотримання рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності рухової активності протягом тижня, а також виконання встановлених вимог до фізичного стану. Просимо Вас апробувати ці формулювання компетентності та результатів навчання в освітній діяльності навчальних закладів.